

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ
ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ”
(для магістрів)

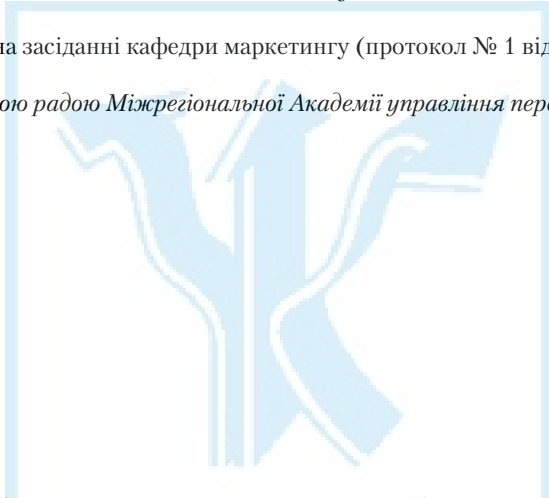
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором кафедри адміністративного менеджменту та управління навчальним закладом *А. О. Падун*

Затверджено на засіданні кафедри маркетингу (протокол № 1 від 12.04.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Падун А. О. Навчальна програма дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі” (для магістрів) — К.: МАУП, 2008. — 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вивчення навчальної дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі” — засвоїти основні теоретико-методологічні та нормативні положення, вимоги щодо організації управління навчальним процесом у вищих навчальних закладах. Особливо слід відзначити сучасні підходи щодо організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України, що зорієнтовані на модернізацію вищої освіти до європейських вимог.

У травні 2005 р. Україна стала повноправним учасником Болонського процесу. Це передбачає пошук та впровадження нових підходів забезпечення процесу навчання, а саме: введення змістових модулів навчання з кожної дисципліни, запровадження передбаченої Болонською декларацією системи академічних кредитів, на зразок ECTS (Європейській кредитно-трансферній системі), узгодження кредитних систем оцінювання досягнень студента, здатність переходу з однієї навчальної програми на іншу, включно з програмами післядипломної освіти.

Ефективність реалізації сучасних освітніх програм значною мірою залежить від ефективності управлінської діяльності. Нині, сукупність проблем, пов'язаних з процесом організації управління навчальною діяльністю, повинна вирішуватись на основі системного підходу та з урахуванням світового і вітчизняного досвіду управління у галузі освіти.

Навчальна програма з дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі” побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах і розроблена для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, напрям: 0101 Педагогічна освіта, спеціальність: 8.010105 Соціальна педагогіка. Дисципліна розрахована на 108 годин. Основні форми вивчення дисципліни: лекції, семінарські заняття, ділові та дидактичні ігри, дискусійні форми розгляду управлінських ситуацій, наукові семінари, реферативні читання, виконання індивідуальних завдань та контрольних робіт, самостійна робота студентів. Заключний вид контролю — екзамен. Система дидактичного забезпечення – модульно-рейтингова технологія навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі” студенти повинні *знати*:

- законодавчі акти України у галузі освіти, методичні, нормативні та інші директивні документи стосовно діяльності навчального закладу у управлінні освітою;
- складові управління освітньої діяльності;
- загальні основи і принципи управління навчальним процесом;
- зміст та психологічні особливості управління підрозділами навчального закладу;
- технологію прийняття управлінських рішень керівником;
- умови позитивної мотивації працівників навчального закладу;
- прогресивні концепції і сучасні системи управління навчальним закладом, освітою;
- форми і методи кадрового освітнього менеджменту;
- технічні засоби управління в освіті, правила і норми охорони праці і безпеки життєдіяльності людини;
- систему здійснення інформатизації навчального процесу;
- технологію розробки стратегічних і поточних планів навчальної діяльності закладу освіти.

Студенти повинні *навчитись*:

- планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види аудиторних і позааудиторних занять;
- використовувати найефективніші методи навчання, виховання і розвитку студентів;
- організовувати та вести науково-дослідну та методичну роботу.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1 2 3 4 5 6	Змістовий модуль I. Сучасна вища школа в Україні Система вищої освіти в Україні Вищі навчальні заклади України Дидактичні моделі змісту навчання у вищій школі Інновації в системі вищої освіти України Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу Модульно-рейтингова і кредитно-модульна технологія навчання та оцінювання досягнень студентів
7 8 9 10 11 12 13	Змістовий модуль II. Основні засади організації навчального процесу у вищій школі Сутність і методологічні засади навчання у вищій школі Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі Зміст, планування та організація навчального процесу у вищому навчальному закладі Форми, види, методи і засоби навчання у вищій школі Практична підготовка студентів Організація педагогічного контролю та форми його здійснення у вищих навчальних закладах Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих навчальних закладах
14 15 16 17	Змістовий модуль III. Управління у вищій школі Теоретичні основи управління навчальним процесом у вищій школі Технології та методи управління в навчальному закладі Особливості та завдання психології освітнього менеджменту Професійна діяльність та самоменеджмент керівника вищого навчального закладу як менеджера освіти
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ”

Змістовий модуль І. Сучасна вища школа в Україні

Тема 1. Система вищої освіти в Україні

Нормативно-законодавча база освіти в Україні. Структура освіти України. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні. Основні тенденції розвитку вищої школи.

Література [1; 2; 6; 8; 13; 14; 24; 25; 29; 36; 37; 40; 54]

Тема 2. Вищі навчальні заклади України

Види вищих навчальних закладів. Принципи діяльності вищих навчальних закладів. Основні напрями та форми діяльності вищих навчальних закладів: освітня, підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів, науково-дослідна, післядипломна освіта, культурно-освітня, методична, видавнича, фінансово-господарська, виробничо-комерційна та підготовка іноземних студентів, здійснення зовнішніх зв'язків. Головні завдання вищого навчального закладу.

Література [1; 5; 6; 8; 13; 14; 24; 36; 37; 40; 41; 55; 56]

Тема 3. Дидактичні моделі змісту навчання у вищій школі

Основні напрями та принципи структурування навчальних курсів: професіоналізація змісту навчання, виділення основних компонентів у змісті навчання, впровадження модульної системи та проблемно-тематичного підходу та використання інваріанта структурної моделі науки.

Література [8; 12–15; 24; 26; 32; 40; 59; 66; 68; 69]

Тема 4. Інновації в системі вищої освіти України

Інновації в сучасній вищій школі. Шляхи реформування традиційної системи навчання. Умови ефективності інноваційних педагогічних технологій. Сутність модульної технології навчання. Особливості організації та методичного забезпечення модульного навчання. Навчальний модуль: структура, складові та особливості впровадження. Організація та методичне забезпечення проблемного навчання.

Література [3; 13; 14; 18–20; 24; 32; 40; 51; 52; 57; 60; 64; 66; 68; 71]

Тема 5. Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу.

Відмінність та подібність систем вищої освіти України і Європейських держав. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України. Пріоритетні напрями реформування вищої школи. Основні шляхи проведення реформ у системі вищої освіти України. Інтеграція освіти і науки України у європейське інформаційне та освітнє поле. Співробітництво України з європейськими країнами. Основні завдання щодо створення умов для запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищій школі України.

Література [3; 7; 9–11; 13; 14; 17; 22; 31; 37; 38; 40; 43; 45; 50; 51; 54; 67]

Тема 6. Модульно-рейтингова і кредитно-модульна технологія навчання та оцінювання досягнень студентів

Основні заходи з упровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах в Україні. Кредитно-модульна система як модель організації навчального процесу. Заліковий кредит. Модуль та змістовий модуль як система поєднаних навчальних елементів. Основні компоненти КМСОНП: інформаційний пакет; договір про навчання; академічна довідка. Індивідуальний навчальний план студента. Контроль успішності студента та шкала оцінювання навчальних досягнень студента при КМСОНП.

Література [4; 7; 10; 13; 14; 17; 24; 32; 40; 51; 52; 57; 61; 62; 64; 70; 71]

Змістовий модуль II. Основні засади організації навчального процесу у вищій школі

Тема 7. Сутність і методологічні засади навчання у вищій школі

Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Процес навчання як взаємодія на рівні суб'єктно-суб'єктних відносин. Рушійні сили та логіка навчального процесу. Етапи процесу навчання та учіння. Мотиви навчання. Характеристика типів навчання. Основні методологічні засади та чинники інтенсифікації процесу навчання.

Література [12–15; 18; 24; 27; 28; 30; 32; 39; 40; 46; 48; 49; 59; 65]

Тема 8. Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі

Закон соціальної зумовленості цілей, змісту та методів навчання. Закон розвивального й виховного впливу навчання. Закон зумовленості результатів навчання характером взаємодії у процесі навчання. Закон цілісності та єдності педагогічного процесу. Закон взаємозв'язку та єдності теорії та практики в навчанні. Закон взаємозв'язку та взаємозумовленості індивідуальної, групової та колективної навчальної діяльності. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі. Принципи дидактики вищої школи: науковості, системності, послідовності, свідомості навчання, активності, самостійності, наочності, ґрунтовності, практичної направленості та єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій освіти.

Література [42; 60; 63]

Тема 9. Зміст, планування та організація навчального процесу у вищому навчальному закладі

Зміст освіти. Державний стандарт освіти як основний документ, що визначає сукупність норм для певного освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів. Складові державного стандарту освіти: освітня (освітньо-кваліфікаційна) характеристика: нормативна частина змісту освіти, тести. Основні функції державних стандартів освіти, їх роль у стандартизації вищої освіти та розвитку автономізації вищих закладів освіти. Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни і порядок їх запровадження. Система планування у вищому навчальному закладі. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Нормативно-правова база організації навчального процесу.

Література [1; 4; 5; 7; 13; 14; 21–24; 31; 32–35; 40; 42; 43; 58; 62; 67]

Тема 10. Форми, види, методи і засоби навчання у вищій школі

Форми навчання у вищому навчальному закладі: денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернатна. Види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Індивідуальні завдання. Комплексні форми організації навчального процесу. Методи організації та здійснення навчально-

пізнавальної діяльності. Засоби навчання. Самостійна робота студентів. Система організації науково-дослідної роботи студентів.

Література [4; 7; 13–15; 18; 21; 22; 24; 31; 40; 47; 63; 67; 70]

Тема 11. Практична підготовка студентів

Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики. Основні вимоги щодо організації, методичного забезпечення, керівництва та проходження практики студентами. Звітна документація та система оцінювання проходження практики студентами.

Література [4; 7; 13–15; 18; 24; 27; 28; 30; 32; 34; 39; 42; 46; 48; 49; 62; 65; 70]

Тема 12. Організація педагогічного контролю та форми його здійснення у вищих навчальних закладах

Педагогічний контроль як система перевірки результатів навчання і виховання студентів. Умови для ефективного функціонування системи контролю знань та умінь студентів. Основні вимоги до педагогічного контролю. Функції контролю. Особливості видів контролю та їх залежність від мети, змісту, методів та характеру навчання. Державна атестація: складові, зміст програми, організація, документаційне забезпечення та проведення.

Література [4; 7; 13; 14; 21; 22; 24; 32; 33; 40; 42; 52; 70]

Тема 13. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих навчальних закладах

Форми організації навчання в умовах КМСОНП. Організаційно-методичне забезпечення КМСОНП. Нормування навчального навантаження студента і викладача. Особливості переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання. Стипендіальне забезпечення студентів.

Література [4; 7; 9–11; 13; 14; 17; 22; 24; 31; 32; 37; 38; 40; 43; 45; 50; 51; 52; 54; 67]

Змістовий модуль III. Управління у вищій школі

Тема 14. Теоретичні основи управління навчальним процесом у вищій школі

Основні теорії та концепції управління. Сутність управління у вищій школі. Зміст діяльності з організації управління навчальним

процесом у вищому навчальному закладі. Закономірності та принципи організації системи управління процесом навчання. Особливості управління навчальним процесом у вищих навчальних закладах різного типу. Педагогічний менеджмент.

Література [1; 4; 7; 16; 22; 44; 47; 53; 58; 62; 63; 72]

Тема 15. Технології та методи управління в навчальному закладі

Макротехнологія управління в навчальному закладі. Цикл управління: планування, організація, контроль, регулювання. Функції управління у структурних навчальних підрозділах. Інформатизація управління навчальним процесом. Системний підхід та демократизація в освітньому менеджменті.

Література [16; 44; 47; 53; 62; 63]

Тема 16. Особливості та завдання психології освітнього менеджменту

Менеджмент освітніх організацій як вид соціального управління. Зміст, структура і психологічні компоненти управління освітніми організаціями. Стиль управління керівників освітніх організацій. Психологічні особливості управління вищими навчальними закладами. Зміст і основні види конфліктів у вищих навчальних закладах. Психологічні основи взаємодії суб'єкта і об'єкта управління у вищій школі. Соціальні мотиви управлінської діяльності керівника вищого навчального закладу. Особистісний компонент психологічної готовності керівників навчальних закладів до управління.

Література [13–15; 18; 24; 27; 28; 30; 39; 46; 48; 49; 53]

Тема 17. Професійна діяльність та самоменеджмент керівника вищого навчального закладу як менеджера освіти

Педагогічний менеджмент як діяльнісна система та його структурно-функціональні компоненти. Теорія, методика та технологія ефективного управління педагогічними колективами. Принципи і функції освітнього менеджменту. Механізм реалізації педагогічного менеджменту у вищому навчальному закладі. Специфіка професійної діяльності менеджера освіти. Особливості професійного управління як ефективного менеджера освіти. Проблеми творчої самореалізації особистості сучасного керівника у вищій школі як менеджера навчаль-

но-пізнавального та освітньо-виховного процесу. Самоменеджмент керівника вищого навчального закладу як сукупність дій і прийомів спрямованих на управління власною професійною діяльністю.

Література [13–15; 18; 24; 27; 28; 30; 39; 46; 48; 49; 53]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі” є формою самостійної роботи студента.

Завдання до контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки — одну з трьох варіантів (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Номер завдання до контрольної роботи або реферату	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

В окремих випадках студент може самостійно запропонувати та розробити тему контрольної роботи, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура і зміст контрольної роботи визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір теми;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- розробка алгоритму виконання;
- написання та оформлення роботи.

Контрольну роботу студент виконує як індивідуальну теоретико-практичну розробку чи реферат. Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об’єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи — має становити до 25 машинописних сторінок формату А4 із шрифтом 14 та інтервалом 1,5, (з полями — верхнє/нижнє — 2,5 см, ліве — 3 см, праве — 1,5 см.). Цитати та статистичні матеріали слід обов’язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаної літератури.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Скласти професійно-психологічну характеристику на співробітника навчального закладу.
2. Розробити алгоритм прийняття управлінських рішень на прикладі окремого структурного підрозділу вищого навчального закладу.
3. Розробити схему аналізу проведених виховних заходів.
4. Розробити схему проведення нарад та засідань, що стосуються організації навчального процесу.
5. Розробити критерії оцінювання з окремого виду навчальних занять.
6. Розробити форму одного з видів навчальної документації.
7. Розробити проект рейтингової системи оцінювання діяльності персоналу навчального закладу.
8. Розробити план роботи навчального закладу.
9. Розробити план проведення засідання кафедри.
10. Розробити план роботи ради факультету.
11. Розробити проект плану роботи кафедри або циклової комісії.
12. Розробити схему проведення робочої наради в деканаті.
13. Розробити проект плану роботи методологічного семінару.
14. Розробити проект тематики засідань наукового гуртка студентів.
15. Розробити положення щодо проведення олімпіади студентів з навчальної дисципліни.
16. Розробити схему (сценарій) проведення загальних зборів колективу.
17. Розробити проект організаційних заходів по проведенню наукової конференції.
18. Підготувати розробку щодо впровадження інтерактивних технологій навчання.
19. Підготувати методичну розробку ділової гри.
20. Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст.
21. Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.
22. Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.
23. Здійснити аналіз навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

24. Схарактеризувати структуру і зміст навчальної програми з курсу “Менеджмент освіти”.
25. Підготувати тези для участі в науково-дослідній конференції з проблем вищої освіти.
26. Розробити структуру і зміст однієї лекції.
27. Розробити проект робочого навчального плану.
28. Розробити робочу навчальну програму дисципліни.
29. Розробити методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів.
30. Організація навчально-виховного процесу на денній формі навчання.
31. Організація навчально-виховного процесу на заочній формі навчання.
32. Організація навчально-виховного процесу на вечірній формі навчання.
33. Організація навчально-виховного процесу на дистанційній формі навчання.
34. Організація навчально-виховного процесу на екстернатній формі навчання.
35. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу.
36. Етапи входження України в Болонський процес.
37. Моніторинг якості освіти в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
38. Форми організації навчання в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
39. Організаційно-методичне забезпечення навчання в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
40. Нормування навчального навантаження студента в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що включає нормативно-правова база організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі?
2. Державна політика у галузі вищої освіти в Україні.
3. Шляхи забезпечення державної політики у галузі вищої освіти України.
4. Як забезпечується право громадян України на вищу освіту?
5. Структура вищої освіти в Україні.

6. Які освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти запроваджені в Україні?
7. Структура, мета та функціональні особливості післядипломної освіти в Україні.
8. Нормативно-законодавча база визначення змісту навчання у вищому навчальному закладі.
9. Основні підходи та принципи у визначенні змісту вищої освіти.
10. Типи вищих навчальних закладів в Україні та особливості системи організації управління в них.
11. Робочі та дорадчі органи у вищому навчальному закладі.
12. Як здійснюється процедура ліцензування та вищого навчального закладу?
13. Рівні акредитації вищих навчальних закладів.
14. Засоби діагностики якості вищої освіти.
15. Що включає система стандартів вищої освіти в Україні?
16. Що визначає освітньо-кваліфікаційна характеристика випускників вищих навчальних закладів?
17. Як організаційно забезпечується виконання нормативної частини змісту вищої освіти?
18. Як організаційно забезпечується виконання вибіркової частини змісту вищої освіти?
19. Дидактика вищої школи як теорія та практика навчання.
20. Основні завдання процесу навчання.
21. Компоненти навчального процесу у вищій школі.
22. Основні принципи, на яких ґрунтується навчальний процес у вищій школі.
23. Складові змісту освіти: нормативна і вибіркова.
24. Освітньо-професійна програма підготовки студентів у вищій школі.
25. Структурно-логічна схема підготовки фахівців у системі вищої освіти.
26. Мотивація навчання в сучасних соціально-економічних умовах.
27. У чому виявляється зв'язок між методичними засадами навчання і структурою процесу навчання?
28. У чому полягає відмінність між екстенсивним та інтенсивним підходами до організації навчального процесу?
29. Який характер дії законів навчання в конкретних ситуаціях навчального процесу?

30. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі.
31. Особливості єдності процесів навчання та виховання студентів.
32. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі.
33. Які сучасні принципи дидактики вищої школи?
34. Вимоги принципів навчання у вищій школі.
35. Особливості організації навчального процесу за денною формою навчання.
36. Особливості організації навчального процесу за вечірньою формою навчання.
37. Особливості організації навчального процесу за заочною формою навчання.
38. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання.
39. Особливості організації навчального процесу за екстернатною формою навчання.
40. Основні вимоги до лекції.
41. Індивідуальні заняття: організація, вимоги до проведення.
42. Практичні та лабораторні заняття: організація, вимоги до проведення.
43. Консультація: організація, вимоги до проведення.
44. Семінарське заняття: організація, вимоги до проведення.
45. Розробка, функціональні особливості використання тестів у системі вищої школи.
46. Аудиторні заняття: організація, вимоги до проведення.
47. Дипломна робота.
48. Курсова робота.
49. Які нормативні документи розробляє навчальний заклад для забезпечення організації навчального процесу?
50. Що включає науково-методичне забезпечення навчального процесу?
51. Схарактеризуйте структурні складові робочої навчальної програми.
52. Основні вимоги до розробки навчальної програми дисципліни.
53. Характеристика основних видів навчальних занять у вищих навчальних закладах.
54. Організація самостійної роботи студента та її методичне забезпечення.
55. Організаційно-методичне забезпечення практичної підготовки студентів.

56. Що включає програма практичної підготовки студентів?
57. Як забезпечується безперервність та наступність у практичній підготовці студентів?
58. Які основні вимоги щодо організації проведення та здійснення керівництва практикою?
59. Кредитно-модульна система підготовки фахівців.
60. Форми організації навчання в умовах КМСОНП.
61. Організаційно-методичне забезпечення КМСОНП.
62. Як здійснюється контроль успішності студента і що включає шкала оцінювання навчальних досягнень студента при КМСОНП?
63. Види та форми проведення поточного контролю, що використовують при модульному навчанні.
64. Організаційні особливості проведення модульного контролю.
65. Що включає комплекс контрольних заходів при кредитно-модульній системі навчання?
66. Основні форми державної атестації.
67. Які вимоги щодо організації державної атестації студентів?
68. Оцінювання результатів складання студентами державних екзаменів та захисту випускних робіт, порядок присвоєння кваліфікації випускникам і видачі державних документів про освіту.
69. Умови повторного складання державних екзаменів чи захисту випускної роботи.
70. Документальне оформлення роботи державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії і звітність про результати її діяльності.
71. Навчальний план: структура, складові та основні вимоги щодо розробки та виконання.
72. Робочий навчальний план, його структура та призначення.
73. Учасники навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах.
74. Індивідуальний навчальний план студента, його структура і порядок укладення.
75. Облікові одиниці навчального часу студента.
76. Сучасні вимоги щодо визначення навчального часу студента.
77. Основні види методичної, наукової та організаційної роботи викладача.
78. Особливості планування та обліку робочого часу викладачів вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації.

79. Індивідуальний робочий план викладача.
80. Культура та гігієна праці у вищій школі.
81. Дайте характеристику структурним підрозділам вищого навчального закладу.
82. Система планування у вищому навчальному закладі.
83. Кафедра як базовий структурний підрозділ вищого навчального закладу.
84. Функції керівника факультету та завідувача кафедрою.
85. Напрями методичної роботи у вищій школі та структурні підрозділи вищого навчального закладу, що забезпечують її виконання.
86. Головні напрями психології освітнього менеджменту, що сформувались у вітчизняній практиці.
87. Зміст, структура менеджменту освітніх організацій як виду соціального управління.
88. Психологічні компоненти управління освітніми організаціями.
89. Що визначає стиль управління керівника вищого навчального закладу?
90. Основні психологічні особливості управління структурними підрозділами у вищому навчальному закладі.
91. Основні види конфліктів у вищих навчальних закладах та способи запобігання й уникнення їх.
92. Психологічні особливості взаємодії суб'єкта і об'єкта управління у вищій школі.
93. Що таке "соціальні мотиви управлінської діяльності керівника вищого навчального закладу"?
94. Якими головними психологічними знаннями мають опанувати керівники вищих навчальних закладів?
95. Які головні групи вмінь та навичок становлять структуру операційного компонента психологічної готовності до управління?
96. Що таке "особистісний компонент психологічної готовності керівників навчальних закладів до управління"?
97. Визначте основні характеристики педагогічного менеджменту.
98. У чому полягає сутність провідних функцій і принципів освітнього менеджменту?
99. Визначте основні характеристики педагогічного менеджменту.
100. Яку сукупність дій і прийомів включає самоменеджмент керівника вищого навчального закладу?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України “Про вищу освіту” від 17 січня 2002 р. № 2984-III // Офіц. вісн. України. — 2002. — № 8. — С. 1–43. [Ст. 66, ст. 67, ст. 68].
2. Закон України “Про Освіту” від 23.03.96 № 100/96 ВР: Законодавство України про освіту: Зб. законів. — К.: Парлам. вид-во, 2002. — С. 3–28.
3. Закон України “Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні” від 3 грудня 1999 р. № 1273-XIV // Організація роботи з іноземними студентами і розвиток міжнародного співробітництва в освіті України: Зб. інформ.-довід. матеріалів. — К.: Вид-во Європ. у-ту, 2003. — С. 438.
4. Методичні рекомендації щодо забезпечення навчального процесу: Зб. док. — К.: МАУП, 2006. — 116 с.
5. Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1074 // Освіта України: Нормат.-правові док. — К.: Міленіум, 2001. — С.429–446.
6. Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 // Освіта України: Нормат.-правові док. — К.: Міленіум, 2001. — С. 375–381.
7. Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців: Завт. наказом М-ва освіти і науки України від 23.01.04 № 48 // Інформ. вісн. — 2004. — № 13. — С. 12–15.
8. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні. Історія. Теорія: Підручник. — К.: Либідь, 1998. — 560 с.
9. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна — Болонья — Саламанка — Прага — Берлін) / Упоряд. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. — Т.: Екон. думка, 2003. — 60 с.
10. Болонський процес: Нормат.-правові док. / Уклад. З. І. Тимошенко, І. Г. Оніщенко, А. М. Грехов, Ю. І. Палеха. — К.: Європ. ун-т, 2004. — 102 с.

11. *Болонський процес: Модель структури додатка до диплома / Уклад. З. І. Тимошенко, О. І. Казаченко, А. М. Грехров, Ю. А. Гапон, Ю. І. Палеха.* — К.: Європ. ун-т, 2004. — 73 с.
12. *Ващенко Г.* Загальні методи навчання: Підруч. для педагогів. — К.: Укр. вид. спілка, 1997. — 441 с.
13. *Вітвицька С. С.* Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. — К.: ЦУЛ, 2003. — 316 с.
14. *Вітвицька С. С.* Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 396 с.
15. *Волкова Н. П.* Педагогіка: Посібник. — К.: Академія, 2003. — 576 с.
16. *Вознюк Т. Г.* Менеджмент навчально-виховного процесу. — К.: Здоров'я, 2002. — 128 с.
17. *Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб. / Ред. В. Г. Кремень* — Т.: Навч. кн. "Богдан", 2004. — 384 с.
18. *Гончаренко С.* Український педагогічний словник. — К.: Либідь, 1997. — 376 с.
19. *Гура О. І.* Педагогіка вищої освіти: вступ до спеціальності: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 224 с.
20. *Дичківська І. М.* Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. — К.: Академвидав, 2004. — 352 с.
21. *Збірник нормативних актів України щодо організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі: Довід. для працівників вищ. навч. закл.* — К.: УАЗТ, 2003. — 410 с.
22. *Збірник нормативних актів України щодо організації заочного навчання у вищих навчальних закладах України.* — К., 2002.
23. *Змістові частини галузевих стандартів вищої освіти підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста та бакалавра щодо гуманітарної, соціально-економічної та екологічної освіти // Інформ. вісн.* — 2003. — № 11. — С. 3–55.
24. *Кузьминський А. І.* Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005. — 486 с.
25. *Луговий В. І.* Педагогічна освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку / За заг. ред. О. Г. Мороза. — К.: МАУП, 1994. — 196 с.
26. *Любар О. О.* Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. — К.: Знання, 2003. — 450 с. — (Вища освіта ХХІ століття).

27. *Мартиненко С. М.* Загальна педагогіка: Навч. посіб. / С. М. Мартиненко, Л. Л. Хоружа. — К.: МАУП, 2002. — 176 с.
28. *Максимюк С. П.* Педагогіка: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2005. — 667 с
29. *Модернізація* вищої освіти України і Болонський процес: Матеріали до першої лекції / Ред. М. Ф. Степко. — К., 2004. — 60 с.
30. *Мойсеюк Н. Є.* Педагогіка: Навч. посіб. — 3-тє вид., доп. — К.: КДНК, 2001. — 608 с.
31. *Мороз І. В.* Кредитно-модульна система організації навчального процесу: Довід. для студ. — К.: Освіта України, 2005. — 90 с.
32. *Нагаєв В. М.* Методика викладання у вищій школі: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2007. — 232 с.
33. *Нормативно-методичні* положення з розроблення засобів діагностики якості вищої освіти випусника вищого навчального закладу. Структура та зміст стандарту засобів діагностики якості вищої освіти // Інформ. вісн. — 2003. — № 10. — С. 62–70.
34. *Нормативно-методичні* положення з розроблення освітньо-кваліфікаційної підготовки фахівця. Структура та зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівця // Інформ. вісн. — 2003. — № 10. — С.43–53.
35. *Нормативно-методичні* положення з розроблення освітньо-кваліфікаційної характеристики випусників вищого навчального закладу. Структура та зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики випусників ВНЗ // Інформ. вісн. — 2003. — № 10. — С. 20–30.
36. *Нормативно-правові* документи з питань вищі освіти / Ред. Я. Я. Болюбаш — 2004. — 304 с.
37. *Освіта* в Україні / Ред. О. А. Кривенко; Упоряд. Є. К. Пашутинський. — К.: Атіка, КНТ, 2004. — 492 с.
38. *Основні засади розвитку* вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін.; Ред. В. Г. Кремень — К.; Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. — 147 с.
39. *Педагогический энциклопедический словарь*/ Ред. Б. М. Бим-Бад — М.: БРЭ, 2003. — 528 с.
40. *Педагогіка* вищої школи: Навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2005. — 399 с.

41. *Порядок* ліцензування освітніх послуг: Затв. Постановою Кабміну України від 29.08.03 № 1380 // Інформ. вісн. — 2004. — № 12. — С. 2–7.
42. *Правила* подання пропозицій щодо уточнення системи виробничих функцій, узагальнених задач діяльності, здатностей, умінь та змістових модулів, назв рекомендованих навчальних дисциплін, розподілу годин... // Інформ. вісн. — 2003. — № 11. — С. 56–57.
43. *Програма* дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України: Затв. наказом М-ва освіти і науки України від 23.01.04 № 49 // Інформ. вісн. — 2004. — № 13. — С. 3–8.
44. *Резник С. Д.* Управление кафедрой: Учебник. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Инфра-М, 2006. — 635 с.; Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України / За заг. ред. В. Зубка. — К.: Академія, 1997. — 290 с.
45. *Товажнянський Л. Л.* Болонський процес: цикли, ступені, кредити: Монографія / Л. Л. Товажнянський, Є. І. Сокол, Б. В. Клименко. — Х.: НТУ “ХПІ”, 2004. — 144 с.
46. *Фіцула М. М.* Педагогіка: Навч. посіб. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: Академія, 2005. — 560 с.
47. *Шамова Т. И.* Управление образовательными системами: Учеб. пособие / Т. И. Шамова, Т. М. Давыденко, Г. Н. Шибанова. — М.: Академия, 2002. — 384 с.
48. *Щербань П. М.* Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. — К.: Вища шк., 2002. — 215 с.
49. *Ягутов В. В.* Педагогіка: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2002. — 560 с.

Додаткова

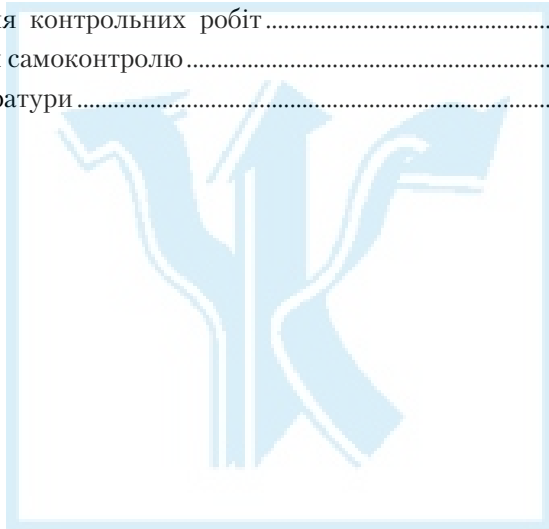
50. *Андрущенко В.* Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу // Болонський процес в дії. — К., 2005. — С. 5–11.
51. *Бабкіна О.* Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті болонських реформ // Освіта і управління. — 2006. — Т. 9., № 1. — С. 91–94.
52. *Бондарчук Ю.* Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу / Ю. Бондарчук, Г. Чуйко, Н. Чуйко // Вища шк. — 2005. — № 2. — С. 35–41.

53. *Бойко Р. В.* Атестація наукових кадрів у контексті Болонського процесу/ Р. В. Бойко, Л. Є. Шкляр // Болонський процес: тенденції, проблеми, перспективи. — К., 2004. — С. 79–88.
54. *Болюбаш Я. Я.* Євроінтеграція України як чинник соціально-економічного розвитку держави/ Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков // Болонський процес: тенденції, проблеми, перспективи. — К., 2004. — С. 24–67.
55. *Бунда В. В.* Реформування мережі вищих освітніх навчальних закладів України в контексті Болонського процесу / В. В. Бунда, Ф. Г. Ващук // Пробл. адаптації вищої освіти в Україні до європейських стандартів і принципів Болонського процесу. — Ужгород, 2004. — С. 8–12.
56. *Головатий М.* Організаційно-методичні засади інтеграції національної системи освіти України в європейську систему освіти відповідно до Болонського процесу // Освіта і упр. — 2005. — Т. 8., — № 3–4. — С. 157–160.
57. *Гурч Л.* Деякі аспекти впровадження європейської системи ECTS у вищу освіту України // Персонал. — 2004. — № 12. — С. 68–73.
58. *Дослідження нормативів та управління розрахунками навчально-навантаження у вищому закладі освіти/ В. Поліщук, Ю. Тесля, Ю. Триус, К. Левківський // Вища шк. — 2006. — № 1. — С. 35–52.*
59. *Жованик В. І.* Болонський процес: зміст, підходи і завдання “Академічної безпеки” навчального закладу, її моделювання та рівні / В. І. Жованик, Г. В. Жованик // Акт. пробл. екон. — 2005. — № 12. — С. 112–120.
60. *Жорнова О.* Соціокультурний контекст проблем викладання фундаментальних дисциплін у вищій школі // Нові технології навчання. — К., 2004. — Вип. 39. — С. 83–90.
61. *Зайцев М. О.* Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу як чинник реформування освіти в контексті Болонського процесу: проблеми та прогнози // Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти. — 2004. — С. 135–137.
62. *Зиновьев С.* Научная организация учебного процесса // Alma mater. — 2005. — № 9. — С.49–54.
63. *Калошин В. Ф.* Вплив емоцій на ефективність навчального процесу: (теорія та практика) / В. Ф. Калошин, О. О. Безносьок,

- Ю. П. Лемешко // *Практ. психол. та соц. робота.* — 2006. — № 1. — С. 70–74.
64. *Козлакова Г.* Інформатизація навчального процесу — передумова інтеграції до європейського освітнього простору // *Болонський процес в дії.* — К., 2005. — С. 37–42.
65. *Николаевська А.* Викладання очима студента: досвід організації та проведення моніторингу // *Вища освіта України.* — 2005. — № 1. — С. 26–28.
66. *Нові технології навчання: Наук.-метод. зб.* // *Нові технології навчання.* — Вип. 38. — К., 2004. — 213 с.
67. *Ломоносов А. В.* Блочно-модульна організація навчального процесу в системі антикризових заходів вищих закладів освіти / *А. В. Ломоносов, О. Ю. Эганов, О. Е. Савченко* // *Антикризове упр. підприємством: пробл. і шляхи їх розв'язання в умовах України.* — 2001. — Вип. 1. — С. 267–269.
68. *Мельник Н. І.* Освітні можливості Інтернет: Зб. наук. праць. // *Вісн. ХДАК.* Вип. 8. — 2001. — С. 116 – 120.
69. *Одерій Л. П.* Менеджмент якості вищої освіти: методи і механізми. — К.: ІСДО, 1995. — 100 с.
70. *Рейс Ф.* Секрети успішного навчання: *Практ. поради для студ.* — Л.: Свічадо, 2006. — 256 с.
71. *Себкова Х.* Акредитація і забезпечення якості вищої освіти в Європі // *Вища шк.* — 2005. — № 2. — С.77–84.
72. *Федоров А. Ф.* Средства администрирования учебного процесса по заочной форме обучения с использованием дистанционных технологий в программной среде “Электронные институты” / *А. Ф. Федоров, Д. Ю. Кузнецов, И. С. Паниковский* // *Инновации в образовании.* — 2005. — № 4. — С. 160–161.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі”.....	5
Зміст дисципліни “Організація управління навчальним процесом у вищій школі”.....	6
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	11
Завдання для контрольних робіт.....	12
Питання для самоконтролю.....	13
Список літератури.....	18

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. М. Коліна*
Комп'ютерне верстання *М. І. Фадєєва*

Зам. № ВКЦ-3651

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП